

STOWARZYSZENIE POLSKI RYNEK OPROGRAMOWANIA
POLISH SOFTWARE MARKET ASSOCIATION
NIP: 526-17-33-342 KRS: 0000121020 REGON: 010012308

Warszawa, 21 maja, 2004 r.

Stanowisko Stowarzyszenia Polski Rynek Oprogramowania w sprawie patentowania oprogramowania.

W dniach 17 i 18 maja odbyło się posiedzenie Rady Ministrów Unii Europejskiej w sprawie przyjęcia dyrektywy dotyczącej patentowania programów komputerowych. Zgłoszony przez Komisję Europejską projekt dyrektywy zmierza do usankcjonowania możliwości patentowania oprogramowania. Stowarzyszenie Polski Rynek Oprogramowania, reprezentując polskich twórców i przedstawicieli polskiego rynku oprogramowania, pragnie wyrazić swoje stanowisko odnośnie problematyki patentowania programów komputerowych i ewentualnych skutków jego wprowadzenia dla rynku IT w Europie.

Stowarzyszenie Polski Rynek Oprogramowania przeciwnie jest wprowadzeniu możliwości patentowania programów komputerowych. Opowiadamy się za utrzymaniem obowiązujących zapisów Europejskiej Konwencji Patentowej zabraniających takich rozwiązań i wnosimy aby strona Polska podczas obrad opowiedziała się za utrzymaniem dotychczasowych zapisów wykluczających patentowanie rozwiązań programistycznych. Uważamy, że patentowanie oprogramowania zagraża zarówno bytowi średnich i małych firm informatycznych w Europie, a także może spowodować niczym nie uzasadniony wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej we wszystkich branżach, przez co pogorszy się ich konkurencyjność względem rynków pozaeuropejskich. Za przyjęciem popieranego przez Komisję Europejską kształtu dyrektywy zbliżonego do wzorca amerykańskiego (tj. za wprowadzeniem patentów na oprogramowanie komputerowe) opowiadają się przede wszystkim duże koncerny komputerowe w szczególności amerykańskie.

Dzięki idei szerokiej dostępności do dóbr informatycznych polskie firmy mogą bez

STOWARZYSZENIE POLSKI RYNEK OPROGRAMOWANIA
POLISH SOFTWARE MARKET ASSOCIATION
NIP: 526-17-33-342 KRS: 0000121020 REGON: 010012308

przeszkód rozwijać technologie i doskonalić produkty, równocześnie wnosząc własny wkład w rozwój informatyzacji rynku i życia gospodarczego nie tylko w Polsce ale i w całej Europie.

Stowarzyszenie Polski Rynek Oprogramowania stoi na stanowisku, iż rozwój technik informatycznych pozbawionych nadmiernej reglamentacji służy rozwojowi procesów gospodarczych i naukowych. Nieuzasadnione ograniczanie myśli informatycznej w postaci patentowania oprogramowania doprowadzi do spowalniania tych procesów. Należy zdać sobie sprawę, iż w niedalekiej przyszłości zakres rozwiązań informatycznych obejmie praktycznie każdą dziedzinę gospodarki, także nauki. W perspektywie czasowej należy postrzegać rozwój oprogramowania jako wartość bez której dalszy rozwój myśli twórczych Europy okaże się znacznie ograniczony. Wprowadzenie opłat patentowych dotyczących oprogramowania a także komputerowych metod prowadzenia działalności gospodarczej, doprowadzi do ograniczenia przedsiębiorczości i rozwoju gospodarki kraju.

Patentowanie oprogramowania postrzegamy jako nadmierną ingerencję w rynki komputerowe, a także w rozwój szeregu dziedzin działalności gospodarczej w Polsce. Pragniemy podkreślić, że patent nie stanowi zabezpieczenia prawa do danego rozwiązania dla osoby, która pierwsza zastosowała dane rozwiązanie (jest jego prawdziwym twórcą), a jedynie de facto zabezpieczeniem praw organizacji, która jako pierwsza wniosła kosztowne zastrzeżenie patentowe.

Stowarzyszenie Polski Rynek Oprogramowania nie opowiada się bynajmniej za liberalizacją w kwestii ochrony prawnej oprogramowania. Pamiętajmy, że programy komputerowe są przecież chronione tak jak utwory literackie, a nawet w sposób znacznie szerszy, gdyż w odróżnieniu od utworów nie będących programami komputerowymi, nie stosuje się do nich przepisów o dozwolonym użytku prywatnym i znacznej części przepisów o dozwolonym użytku publicznym.

Oprogramowanie jest dziełem umysłu wyrażonym w określonej formie złożonej

STOWARZYSZENIE POLSKI RYNEK OPROGRAMOWANIA
POLISH SOFTWARE MARKET ASSOCIATION
NIP: 526-17-33-342 KRS: 0000121020 REGON: 010012308

ze słów i cyfr, z tych względów powinno być chronione przez prawo autorskie, a nie wkraczać w obszar objęty domeną sprzęgniętą ściśle z materią charakterystyczną dla techniki. Wydaje się, iż przyjęcie możliwości patentowania programów komputerowych ma inny cel poza celem ochronnym skoro ten zapewniają już regulacje prawno-autorskie. Patentowanie oprogramowania jest sprzeczne z samą ideą patentów. Czy program jest wynalazkiem? Musiałby mieć cechę nowości technicznej i być nieoczywisty dla zastanego poziomu technicznego. Program jest raczej algorytmem przetłumaczonym na język programowania. Jest to jednoznaczne przekształcenie formalne, a nie rozwiązanie techniczne. Co do patentowania algorytmów, to byłoby ono równoznaczne z patentowaniem twierdzeń matematycznych. Patentowanie oprogramowania nie ma na celu ochrony praw przedsiębiorcy (słusznego wynagrodzenia za wkład pracy i ryzyko) lecz ma charakter renty od własności intelektualnej. Może też stanowić niebezpieczny wyłom w ogólnej zasadzie nie patentowania twórczości (wyobraźmy sobie patenty na: techniki malarskie, sposób gry na instrumencie, sposób narracji w książce, technikę operowania kamerą filmową).

Przyjęcie dyrektywy w kształcie proponowanym przez Komisję Europejską grozi bankructwem wielu polskich firm informatycznych. Większość patentów na oprogramowanie jest w posiadaniu firm amerykańskich i japońskich. Wprowadzenie patentów na oprogramowanie w Europie sparaliżuje europejski przemysł informatyczny, gdyż zagraniczne patenty staną się obowiązujące również na terenie Unii Europejskiej. Usankcjonowanie patentowania oprogramowania doprowadzi do monopolizacji krajowego rynku informatycznego przez firmy pozaeuropejskie, praktycznie uniemożliwiając twórczą aktywność rodzimych firm, zwłaszcza tych niewielkich i nowo powstających. Należy także zaznaczyć, że otrzymanie patentu w Europejskim Urzędzie Patentowym kosztuje kilkanaście, kilkadziesiąt tysięcy euro a procedura jego otrzymania jest długa i uciążliwa, co dodatkowo obciąża finansowo głównie małe i średnie przedsiębiorstwa. Patenty na oprogramowanie szkodzą innowacyjności i działają na korzyść monopoli tym samym ograniczają konsumentom swobodę wyboru, powiększają

STOWARZYSZENIE POLSKI RYNEK OPROGRAMOWANIA
POLISH SOFTWARE MARKET ASSOCIATION
NIP: 526-17-33-342 KRS: 0000121020 REGON: 010012308

koszty nowych rozwiązań informatycznych i pozbawiają obywateli uczestnictwa w bazującym na zdrowych zasadach społeczeństwie informacyjnym.

Apelujemy do Parlamentu Europejskiego, do polskich przedstawicieli w tym szanownym gremium o odrzucenie propozycji patentowania oprogramowania, jako sprzecznej z interesami znakomitej większości polskich i europejskich przedsiębiorców.

Ignacy Miedziński

Prezes Stowarzyszenia PRO